

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYI MÉHÉSZEGYESÜLETEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.
KIADJA AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYESÜLET.

Felelős szerkesztő:
GYÓRFI ISTVÁN.

Társszerkesztő:
GÁL IMRE,
az udvarhelyvármegyei Méhészegylet titkára.

Teremtsünk új erőforrásokat.

Szemlélődjünk a húszadik század végtelennek tetsző birodalmában a kultur ember jövőbe látó szemével és meggyőződéssel kell bevallanunk, hogy századunk legcsodásabb kultur alkotása ma, a repülőgépes, tengeralattjárós korszakban is a *sajtó*.

A napi sajtó egy egész világ élet folyását tárja elénk betű hasábjain; millió és millió ember cseréli ki gondolatait, ismeri meg egymás életfelfogását ugyanabban az órában. Eltűntek a tér és idő választó korlátai: a betű szárnyain rövid napok alatt birodalmak határait, tengerek mérföld ezreit repüljük át.

A szaksajtó ontja számunkra kifogyhatatlanul a szellemi világ, a gyakorlati élet drága kincseit. Rövid órák elmélyedő tanulmányával szórakozva teszünk magunkévá oly ismereti gazdagságot, melynek napfényre hozataláért lángelmék talán egy hosszú életen át verejtékkal munkálkodtak.

A tudásnak sodró árnál irányítja felénk a szaksajtó s akarva-akaratlan vísz, raga magával a kultur embernek boldogulást, fejlődést kereső és munkáló világ útjára.

A méhész sajtó az életnek szerve! A megélhetés könnyebbé, nemesebbé tételét célzó, izmosodó gazdasági ág művelőinek, azok társadalmának életszerve, szószólója.

Minél erősebb, fejlettebb a szerv, a méhésztájé, annál szilárdabban, nagyobb és produktívabb munkabírással, tisztább látással járja élet útját a test, a tömörülő méhészek társadalom teste.

Erdélyrészi Méhészt Egyesület méhészt társadalma! nagy horderejű, életet feladat megoldása vár reánk. *Erőforrást kell teremtenünk tájtó szervünk, a „Méhészteti Közlöny“ számára. Mélyítenünk kell gondolat medrét 2—3 ívnyi terjedelemre, hogy korlátozatlanul önthesse szikkadt tudás mezőinkre a méhészteti ismeretek áradatát.*

Egyesületünknek a Közlöny fejlesztésére és erősítésére nincs újabb anyagi ereje. A befolyt 6 korona tagsági díjakat — a mai papír- és nyomdai árak mellett — rendes ívnyi terjedelmében is rövid hónapok alatt felémészti a lap. *Lapunk fejlesztésére, erősítésére pedig a mai lázas túlekedésben, a „több“ utánni izgalmos hájzában élet szükségünk van! Nekünk meg kell tartanunk amink van! Nemcsak, de gyarapítanunk kell a meglévőket, hogy annál több segítséget nyújthassunk reászoruló társainknak.*

Megteremtettük az első magyar kaptár és méhészteti eszközöket készítő gyárat, melynek célja, hogy évről-évre erősödve minél olcsóbb és jobb eszközökkel lássa el a magyar méhészt társadalmat.

Teremtsünk most erős, biztos tájtó alapot. Szeretteink, háboruban hősi halált szenvedett hozzátartozóink nevének, a magunk áldozat készségének megörökítésére lépünk be az egyesület alapítóinak sorába. Az alapítói díjából összehozott alapból meritse az íge, a gondolat a maga örök hatalmát.

Mindenki, aki legalább 100 korona alapítói díjat befizet egyesületünk pénztárába ingyen kapja

évenként a *Méhészeti Közlöny* számaát és igényt tarthat az Egyesület által nyújtott mindennemű kedvezményre. Az alapítói díj befizethető havi részletekben is.

A sajtó alap alapító tagjai sorában *elsőnek jelentkezett dr. Balázs Ferenc* postatanácsos, egyesületünk főtitkára 100 koronával. *A 100=ik szeretne lenni* lapunk felelős szerkesztője és *híszí, hogy nem kell sokáig várakoznia!*

A magyar méhészek országos szövetségének első gyűlése.

Megalakulása, 1912. óta f. évi január 27.-én tartotta első gyűlését a magyar méhészek országos szövetsége.

A gyűlésen Szilassy Zoltán az O. M. M. E. és a szövetség afelnőke elnökölt. Képviseletették magukat az Orsz. Magyar Méhész Egyesület, a Délmagyarországi, Tiszántúli, Szeged vidéki, Pális vidéki és Erdélyrészi méhészegyesületek.

A tárgysorozat egyetlen pontja volt a *szövetség működésének szervezése*, melyet Niedermann Antal a T. M. E. ügyv. elnöke körvonalazott, előterjesztett indítványa keretében.

Az indítvány lényegében a következőket tartalmazta:

1. Fogadja el szövetségi gyűlés a meglevő alapszabályokat változatlan egészében.

2. Mondja ki, hogy a szövetség jelenlegi elnöksége iránt bizalommal viseltetik.

3. Kérje meg gyűlés az elnökséget, hogy keresse meg az ország összes méhész egyesületeit és szoltsa fel a belépésre.

a) hívja fel a tagegyesületeket szövetségi végrehajtó bizottsági tagok és közgyűlési képviselők kiküldésére.

b) a szövetségi tagdíj visszamenőleges befizetésére.

4. Bizassék meg az elnökség a részletes program kidolgozásával.

Szövetségi gyűlés az indítvány értelmében határozott oly hozzáadással, hogy a szövetségi közgyűlés már folyó év június havában hívassék egybe.

Gyűlés folyamán ellenvéleményeket egyedül az indítvány első s ezzel kapcsolatosan a 2-ik pontjai váltottak ki.

Az ellentéteket egyesületünk képviselőinek dr. Balázs Ferenc posta-tanácsos főtitkárnak és Györfi István, teol. akadémiai tanárszerkesztőnek felszólalásai támasztották.

Nevezett képviselők felszólalásuk során határozottan kifejezték, hogy a jelenlegi elnökséggel szemben teljes bizalommal viseltetnek s éppen ezért nem személyi tekintetek, hanem az ügy legszorosabban vett érdeme készíteti őket szólásra. Az alapszabályok 9. pontjának az elnökségre vonatkozó rövid mondatát, mely szerint *a szövetség elnöksége az Orsz. Magyar Méhész Egyesület mindenkor elnöksége* kifogásolták és megváltoztatását javasolták.

*

Miről van tulajdonképpen szó? Ugyebár arról, hogy az összes magyar méhész egyesületek egy szervezett, erős központba tömörüljenek, melynek vezetősége egyformán védje, támogassa benn és künn minden egyesület -- tagja érdekeit.

Az alapszabályok rendelkezése értelmében ez a szövetség nem választhat magának tisztikart. A szövetségnek egy tagja választja az elnökséget és adja kölcsön azt a szövetségnek. Mi alapon jut a szövetség egy tagja ilyen kiváltságokhoz a többi tag egyesületekkel szemben? Mi alapon foszthatja meg a szövetséget legelhatározobb és alapvetőbb jogától: az elnöksége szabad választásától? Mi marad meg ezek szerint a szövetségnek? Bizony semmi más, mint feladva maga autonom jogait, alárendelni akarátát mindenben egy társegyesület érdekeinek. Avagy, mostani formájában nem úgy fest-e az egész szövetség, mint Országos Magyar Méhészeti Egyesület, melynek fiókjai az ország többi méhész egyesületei? Nem akarunk a M. M. Egyesületnek ilyen törekvéseket imputálni, de a tények a jelenlegi helyzetet ilyenek mutatják. Bár igaz — amint azt Szilassy elnök úr, nem minden fölhévílés nélkül a gyűlés folyamán megjegyezte — nem kötelező az egyesületeknek a szövetségben való részvétel, de mikor országos magyar méhész szövetséget akarunk létre hozni, ilyen megjegyzés az elnöki székből még is különösen hangzik.

Ily értelmű kijelentések valóban mutatják a mostani állapotok visszasságát, mely szerint egy, a szövetség hatáskörén kívüli álló elnökség alakítja meg a szövetséget és nem az egyesületek tömörülnek szövetségi központba.

Mert ha szövetséget alakítunk, úgy első és legegységesebb feladatunk mégis csak az kellene, hogy legyen, hogy abba tömörítsük az összes egyesületeket önkéntes és lelkes összműködésre.

Képviselő társammal együtt éppen ezért, annak a határozott felfogásnak adtuk kifejezést, hogy az alapszabályok 9. pontjának, az elnökségre vonatkozó részét változtassa meg a szövetségi gyűlés oly érelemben, hogy **elnökségét a szövetség maga válassza, elnökségének tagjai azonban a tagegyesületek elnökségeiben tisztet nem viselhetnek.**

Véleményünk szerint csak ilyen alapon lehetne egy oly erőteljes szövetségi központot létrehozni, mely intenzív és produktív munkára tömöríthetné az ország minden részének méhészeit.

Kolozsvár.

Gyórfi István

A viaszmolylról.

Minden gyakorló méhész tisztában van azzal, hogy gyakran pénz értékben ki sem számítható, részint elmaradott, részint tényleges kár nagyságával és semmi körülmények között ki nem küszöbölhető, meg nem szüntethető, majdnem állandó kellemetlenséggel, melyet a csuka-szürke köntösbe bújó viasz moly a tartalék lépeink, sonkolyunk, lépközfalunk, sőt a viasz készletünk és lépes mézünk ellen, egész nyáron folytatott támadásával, esetleg tönkretételével okoz.

Az összes méh ellenségek között véleményem szerint, nincs még egy más ellenség, mely az általa okozotthoz hasonló látható kárt okozna.

Nagyon természetes tehát, hogy a méhészek számtalan kísérlet útján keresik, de mondhatnám majdnem sikertelenül azokat a módokat, melyek által eredményt remélnek a védekezésben. Így ajánlják ezeknek a támadás tárgyát képező termékeknek dobozokba való helyezését; vászonba vagy papírba való göngyölését és bekötését; száraz pincében és szellős padláson sőt a méhesben légiárta helyen való felfüggesztését, vagy fekvő helyzetben való elhelyezését; továbbá jól záródó ládába vagy szekrényekbe való felfüggesztését abban és időszakonkénti, — többnyire 7—14 naponkénti kénezését s végül Balogh Bálint a használati utasítás megoldása nélkül ajánlja a „széntetrachlorür-t.“

Ez utóbbi szert nem ismerem, nem próbáltam, annak használati értékéről tehát nem szólhatok; de a többit mind végig próbáltam s arra az eredményre jutottam, hogy a legtöbbször már legalább nagyban vagy kivihetetlen, vagy értéktelen tanács. Még leginkább megközelítjük a célt a szekrényekben vagy e célra használt üres kaptárakban kengáz alatt tartás által; de hátrányai ennek is vannak.

Szakemberektől, neves méhészekről hallottam, hogy a viasz-moly a „szűz sejtet“, gomolyagba nyomott sonkolyt és „kész viaszt“ nem, tehát a viaszból készült lépközfalat (helytelenül mülép) sem támadja meg, csupán azokat a lépeket, amelyekből legalább már egy generatio fiasítás kelt ki. Mert „hogy a színviasz és összenyomott sonkolyt, gyenge rágójával nem képes meg-rágni.“ Hát ez a megállapítás így nem helyt álló; mert igaz ugyan hogy előszeretettel az öreg, de nem túlkoros lépekbe szereti petéit rakni a viasz-moly pilléje, de nem kiméli, csak ritkábban s kevésbé károsítja a túl vastag, nehéz, öreg és szűzlépeket s „gomolyagba nyomott sonkolyt, kész viaszot, lépközfalat sőt a szűzlepbe pecsételt mézet.

Hát a kukac bebábozódás előtt nem rág-e fészket magának a viasznál sokkal keményebb keretléc szögletében, oldalán és a kaptár oldalán s fenekén?

Gyakorlatomban ismételve előfordult, hogy az apró gombolyagokba nem túlságosan, de eléggé jól összenyomott sonkolyt cukor dobozokba helyezve tettem félre s midőn hetek-hónapok múlva a sonkoly felhasználása céljából felnyitottam a kéreg papírból készült cukor dobozt abban 20—50 döglött kiaszott viasz-moly pillét találtam s a sonkoly is többé-kevésbé károsítva volt; pedig hát ugyancsak sokat kellett mesterkedniök a pilléknek, míg a dobozt fenéig borító s eléggé szorosan ráálló tető alá a dobozba juthattak s ott petéiket lerakhatták. Viszont a talált pillé hullák sokaságából azt kell következtetnem, hogy a dobozban kikelt pillék nem tudtak a dobozból kitalálni s ott pusztultak.

Ugyancsak előfordult, hogy a napviaszolvastóból került és szintén cukor dobozban elstartott csepegett viaszt bár nem lényeges kárral, örölgették, továbbá a rajzásra előkészített s részben egész lépközfalakkal részben lépközfal szalagokkal felszerelt keretekkel ellátott üres kaptárakban a lépközfalakat nem ugyan keresztül rágták, de keresztül-kasul szántogatták a viasz-moly pondrói.

Sőt a szüz-lépbe pecsételt mézes kereteknek pecsétjét és a keret sarkaiban, szélein előforduló üres sejteket is átrágták, úgy, hogy az így származott hézagokon át a keretes méz a nem eléggé jól záródó szekrényben csepegett.

Tartalék lépeimet más megfelelő hely hiányában a méhészeti szaklapokban olvasott tanács folytán egy széljárta helyen levő légvonatos verandában egymástól mintegy 50 cm. távolságban kifeszített táviró sodronyokra, — és pedig a kereteket egymástól 10—10 cm. távolságban a táviró sodronyon rögzítve s a sodronnyal keresztben függesztettem fel. Körülményeim akadályozták a felügyelet gyakorlásában; de a folytonos szeles időjárás folytán s az olvasott jó tanácsban bízva, nyugodt is voltam a lépeim felől. Annál nagyobb volt a pár hét múlva eszközölt vizsgálatnál tapasztalt meglepetésem, hogy pár száz drb. szép tartalék lépemből megcsonkítva, toldozva-foltozva is csak alig néhány drb volt használható a viaszmosoly károsítása következtében.

Hasonló károsodásnak vannak kitéve a szétszortan, felállítva vagy lapjára fektetett lépek is. A légvonat tehát legfeljebb mérsékeli, de meg nem akadályozza a viaszmosoly károkat. Azonkívül hátránya a tartalék lépek szabadon való elhelyezésének az is, hogy kivált hosszabb állás után, vagy gyárak közelében lemoshatatlanul belepí a por s annak tisztításával a méheknek nagy munkát okozunk, főhordás idején pedig el sem akarják fogadni s csak végső szükségben veszik igénybe.

(Folytatjuk.)

Alvinci.

A kerettartó-szekrény és különböző alkalmazása.

Méhcsaládjaink szaporulatával mindinkább nagyobbodik lép-készletünk s ezzel együtt egyidőre fölös lépeink eltevésének gondja.

Ha a padlásra tesszük összerághatják az egerek, a szobában alkalmatlan és zárt helyen amugyis állandóan ki van téve a moly pusztításának, így önkéntelenül felvetődik bennünk a kerettartó-szekrény szükségessége.

A kerettartó szekrény nagyjában egy kettős, 4 soros országos kaptár, természetesen röplyuk nélkül, ehelyett a legfelsőbb sorban egy-egy 2 cm. széles környilással és hátul szárnyajtókkal. Méhlikásnak szélessége miatt sehogysem használható, ugyanis

mintegy 60 cm. széles az oldala. Egy-egy keretsorba eszerint 17 darab keret fér el, 4 sorba 68 darab s miután kettős, $68 \times 2 = 136$ darab fér bele, ami már 13-14 család részére elegendő. A lépeket a falakra szegezett lécek tartják, biztosan, de mégis könnyen kezelhető módon.

Lássuk a kerettartó szekrény alkalmazását.

A betelelés alkalmával kiszedett mézürbéli kereteket mind ide tehetjük, csak a 2 környilást kell ráccsal ellátnunk, hogy azon esetleg egy egér ne próbálja meg a bemenetet (a szekrény télenyáron a szabadban van) s lépeink sorsát illetőleg egészen nyugodtak lehetünk. A molylepkék télen át nem bántathatják, dermedtek lévén a hidegtől. Tavasszal egyszer végignézzük, nem látunk-e molykukacot egy-egy lépen? Valószínűleg nem találunk, miután a molylepke petéit sokkal szivesebben rakja a kaptárba, miután a fejlődésükhöz szükséges meleg ott meg van. A főhordás előtt azután kiszedjük a lépeket, a mézürökbe helyezvén azokat.

Mézsűrét alkalmával a következőkép veszem hasznát a kerettartó szekrénynek.

A mézzel telt kaptárt lehetőleg csendesen kinyitom — kora reggel — a mézes lépeket egymásután kiszedem, üreseket teszek azok helyébe s a kaptárt ismét bezárom s többé háborgatnom nem kell. Megfogom a mézeslépét balkezemmel a bal felsővégen s jobb kezemmel a lép közepére ütök, mire az összes méhek lehullanak róla. Ha 1—2 maradna, azt tollal lesöpöröm. A méhektől ily módon megszabadított mézeslépet a kerettartó szekrénybe teszem, miután előzőleg a környilást elzártam. Így teszek az összes mézeslépekkel. A munka rendkívül hamar megy, feltűnő kevés a szúrás, részint azért, mivel meglehetősen hűvös van még, főleg azonban azért, mivel a méheket nem kell bántani.

Ezen egyszerű eljárás által tehát a méheket nem kell a mézeslépekről a kaptárba visszasöpörni, nem kell a kaptárt sokáig nyitva hagyni, annak rendjét megbolygatni s a méhek sem rendeznek gyilkos rohamokat. Hogy a lerázott méhek mielőbb visszakerüljenek a kaptárba, kas fölé tartom a mézeslépet, így ha reáütök, abba fognak a méhek hullani s ha egy kaptár mézes lépeivel végeztem, a kasra ütök néhányszor — oldalt, — hogy a méhek egy csomóba kerüljenek, ezen csomót azután az illető kaptár röpdeszakájára dobom, mire néhány perc alatt az összes méhek behúzódnak. Így teszek minden kaptárral s hogy sokat ide-oda

járkálnom ne kelljen, a kerettartó szekrényt úgy helyezem el, hogy kéznél legyen.

A kerettartóból azután könnyű egymásután kivenni a mézeslépeket s kipörgetni. A kipörgetett lépeket ismét ide helyezzük s a legközelebbi mézeslépkivétel alkalmával, vízzel permetezve, visszarakhatjuk — ez esetben azonban az esetleges rablást elkerülendő, ne reggel, hanem estefelé.

Sokkal kényelmesebb volna a szekrényt 2 kerekű taligára erősíteni, különösen, ha méhesünk távol van lakásunktól; így az ide-oda menéssel sok időt nyerhetünk, egyszerre 136 darab mézeslépet vihetünk haza.

A kerettartószekrénybe próbakép — a moly irtása illetve távoltartása céljából betehetnők vagy a „Lausophau“-t, vagy a „Globol“-t.

A „Deutsche Illustr. Bienenzeitung“ ajánlja, de miután később is jelent meg s szükségem reá nem is volt, nem mondhatok ítéletet egyikéről sem, A „Lausophan“ ciklohexanol és ciklohexanon keveréke, gyártja: Bayer Friedrich Leverkusen-ben. Üvegcsében van, amelyből egy parafába fúrt csövecskén át párologhat a folyadék, tehát mérges gázt fejleszt. Az emberre nézve természetesen ártalmatlan. Egy másik szer a „Globol“ volna, tetüirtószer, hatóanyaga: di-chlor-benzol. Ez poralaku, zacskókban árulják, darabja 20 pfennig. Gyártja: Globuswerk, Fritz Schülz A. G. Leipzig. Bizony igen jó volna megpróbálni, mert ha bármely szer beválik, nagy kincset nyert benne a méhész.

A leírt kerettartó-szekrény az én szerény találmányom¹ valamint a leírt eljárás is a mézeslépeket illetőleg. Talán sokan lesznek — a kezdők között — akik hálásan fognak gyakorlat közben e sorokra gondolni.

Boldogasszony, (Mosonmegye.)

Krausz Mózes, tanító.

Esván bá nyüszkölései a cukoretetésről.

Tekintetös kiszörkesztő ur!

Ej nagy öröm lepné meg a szüveget, ha ezen pár sor írásom fíris és jó egészségbe találná. Néköm es hál istennek jó van melyhez hasonló jót kívánatoskodok magának es.

¹ Jegyzés. Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület a műhelyében készült iskola méheseiket 4 év óta léptartó szekrényekkel szereli fel.

Az mutkori fábrikálásomat elolvasám nyomtatásba s ha mán ugy van az dolog, hogy ingömöt a tekentetős kiszörkesztő zur jónak lát kinyomatni, hát ezután es kívánok szüveskedni egyetmásról.

Hej kiszörkesztő zur § mekkorát fordult az velág tengeje. Az mélyész usvágok mán nem az méjekkel, hanem velünk az mélyészekkel kezdnek kibabrálni, most az eccer pedég elég kielégítőképen. Hát mán előget es méregették az szegény méjeket a komponán, hogy mejiknek lenne nagyobb a bögye, hogy több mézet tугyon feleszkábálni az virágokból s hogy löhetne az begyiket ugy fefujni mint az dísznyó hójagot. Mán egy kettőt tám el es vitték a tıbojodottak házába addég törték a fejiket rajta, vaj ha el nem vitték vóna hát bátran elvihetik eztán. Immán jól es teszík ha a kitenyésztdés paragrafusával felhagynak amég mind megfatomodnánk.

Azt bötuzgetém az mulkori usvágokba, hogy irajtkozzunk fé a nádmézre, vaj amint ök nomineskálják hát cukorra. Épeg jókor csanálják az irajtkozást, mert az asszonyságomnak szükösön van a cukorból. Még es mondám az asszonyságomnak, hogy hallá-e az méjek erányában nádmézet mérnek s elmenyek az méhek szekrétáriusához felirajtkozni az városba. Ugy es leve, csakhogy azt találá mondani az szekrétárius, hogy nem jó hejjen járok, met ök biz a ijjen mestörséggel nem furfingoskodnak s ha nádméz kell, menyek el az tisztántuli mélyészegylethez. El a fene — gondótam magamba. Eccer jártam az menekítéskor s azt es hotig bánom.

Hazafelé azomba meggondótam az dógot 's aszt gondolám, hogy elígazítom az bíró játtal.* Ökjeme ahova beüti a pennáját aztán annak van es foganattya. Nohát az bíró ját meg es fábrikálá az levelet s reá nyomá a kösség pecsételöjít, met iszen imán most ugy hisznek az bíró játnak es. Eceer csak megjött az bíró játhoz a konterektus, hogy hát csak bátran met ha az ördög es nem aluszík hát van cukor öleg, de hát előbbszer tagságnak köll lenni s az tagságot nem épeg, hitvány dolog, met az ötödík ezer tagság közel van saz mej méjész belépík a tagságba hát az könylutrián es nyerhet.

Hát hogy ne lépnénk az tagságba mondom az bíró játnak s az ját szépen meg es irá hogy tagság es leszek s cukrot es kérek.

* Ját székely köznyelven = barát. (Szerk.)

Csak az míg irá az levelet ojjan nehezen akará megérteni, hogy mietetén képen es lehet az hogy az méjek erányában nádmézet es lehet kapni, mikor a vicispán sem tud keríteni az adóját suhunnét.

Egy kicsit nehéz feje van ökjeminek s mikor jól kimagyaritottam hogy a méjek nagyobb urak mint a vicispán, hát osztán megértötte.

Amikor az levelet fabrikáltuk, hát kísüttük, hogy hüt alatt azt es bele kell tenni, hogy hán méj van met ahhoz mérten agyák a nád mézet. Hát erre azt monda a ját, hogy ugy eszkábáljuk az dógot, hogy neki es jusson az nádmézből s én azt találám mondaní, hogy kijednél van az község pecsételöje s a beszél vaj mi, s nem mü. 100 méj vót neköm az igaz, de az ját a közbessö semminek egy szarvat csenált felfelé s ahajt 160 leve nagy hirtelen s kísütök, hogy ha erősen kezdenék fértatni, hát aszt mongyuk, hogy azokat es belé vettük az kik a fojjó esztendöbe jönök, mert hát ha az öregeknek kell, hát a fijataloknak hogy ne kéne. S mikor es bíró ját a pecsételöt rea nyomta hát az póstán el.

Mutt az üdö mutt, de hát csak nem igen akart jöni semmi. Eccer azomba mikor javába terágyázék hát elkem istenem egy nagy paksamétálást hoz az póstás s az ját azt izené hogy nézném meg vajon nem a cukor formulája vóna-e §. De hát nem, hanem fékomatta egy szakasztott ojan könnyü vót, amijemből az tiszteletes zur perédikál, mikor rea jó az perédikálás. Letettem, met tovább kelle terágyázni s estenden felvívém az felvégbé, mert az ját ott lakék, hogy bötüzzünk belöle. Hát aszt bötüztük ki, hogy én lettem az ötödík ezer tagság s az könyüt az lutrijáról küdík s megválasztának tisztelet példányak es nagy diszül. Másnap osztán az cukor es eljött akkurát hogy az ját ki szarvalta az semmit. A vasut áldomásról kihozók s nagy igazságosan el es mérök az játtal az fabrikálás erányában.

A „Méhészet“ szerkesztösege Ujpest

elvállalja a szállítását:

a Boczonádi-féle szabadalmazott 42-es vándor kaptárnak 24 NB kerettel, árjegyzék szerinti árban.

Mikor megvótunk az ját aszondá, hogy egy lityít megmézel-
tet s ahajt kapjuk bé, mert megérdemlik az mélyészek, hogy az
egészségükre igyunk egyet. Hát biza mü ugy is tevénk s addig-
addig kapogatók az lityiket, hogy hangosabbak találánk lenni s a
kalánétás es reánk talála s ahajt bé hozzánk s osztán fujni kezdé
nagy buson. Az bíró ját rea-rea mordult, hogy egy kicsít vigabbat
es met ő biza táncolni es szeretne s az kalánétás csafara es egyet
az nótán s kedvünk dudorodék s az bíró ját mig „gombos nótára“ a
csürdöngölösdit járá addig én az gombodzóra egy mélyész nótát
eszkábálék s fujtam hogy az ablakok es rezegtek belé. S osztán
az ját es megtanólta s ketten ugy futtuk, mint a gombot szok-
ták nyomni:

Szedd el a mézet, tudod mit ígértél
Amikor cukorért tagságot gyűjtöttél
Kügygy még vaj két mázsát egye meg a fene,
Hatcor es belépünk az mélyész egyletbe.

Osztán a végét elnyujtottuk az hogy az gombos nótában
van megeszkábálva:

Minek es van Vid el mazur az velágon.

Mikor kikirilték a kakasok osztán mi es haza mentünk.

Akkurát igy vót' maradok tisztelettel a kiserkesztő urnak

Esván bá.

A méhesből.

A tavasz ébredése a méhészt is munkára hívja.

Ha valamikor szükség volt a méhész éberségére és az okos
munkálkodásra: bizonyára szükség van az idén, midőn egy majd-
nem páratlan rossz tél után kell megtartanunk a méhállomány fö-
lött az első szemlét

A ki evvel a szemlével késik, olyan mulasztást követ el, mely
méhcsaládjai, vagy legalább azok egy része pusztulását eredmé-
nyezheti.

Első gondja legyen tehát a méhésznek, hogy vizsgálja át
mindazokat a családokat, melyeknél legkisebb gyanuja van, hogy
nincsenek rendben, vagy, hogy valamiben hiányt szenvednek.

Azt minden méhész tudja, hogy a melyik méhcsaládnál az

összel, leghátul beakasztott mézes keret tartalma kiürült, ott el fogyott a méz s már beállott az inség, mert a leghátulso mézes keretet csak akkor ürítik ki a méhek rendszerint, a mikor más helyen a kaptárban nem találnak eleséget.

Az ilyen családokat tehát okvetlenül és haladék nélkül föl kell segíni, akár meg nem cukrosodott lépes mézzel, akár kerektekbe öntött folyékony mézzel, vagy, ha ilyen nincs, méz-sűrűségű, jól megfőzött cukor-sziruppal.

A cukorral történő etetést csak szükség esetén alkalmazza a méhész és akkor is előrelátó gondossággal, mert a cukoretetés kétélű fegyver és gondatlan kezeléssel több bajt okozhat, mint hasznot.

A szirup elkészítéséhez vegyünk minden kilo cukorhoz egy liter tiszta vizet és tiszta zsirtalan edényben lassú tűznél főzzük addig, míg a nyári méz sűrűségét megközelíti. Főzés közben a folyadék felszínére szálló szennyes habot egy kanállal gondosan szedjük le. Mikor a folyadékot így elkészítettük legalább $\frac{1}{4}$ kilo tiszta mézet keverjük hozzá; ha pedig mézünk nem volna csepegtessünk bele 20 csepp hangyasavat s azután a langyosra hűlt folyadékot egyszerre etessük fel méheinkkel.

Tisztogassa ki a méhész a kaptárait, távolítsa el az elpusztult méheket, törmelékeket, egy szóval minden tisztátalanságot.

Mínthogy márciusban a lég még igen hűvös arra, hogy az egész kaptár építményeit átvizsgálhassuk s a kellő óvatosság elmulasztásával kitehetjük a családot a legnagyobb veszedelemnek: csak addig kell terjeszkedni a vizsgálattal, a meddig okvetlenül szükséges, hogy meggyőződjünk a család állapotáról. Ha például a hátsó két vagy három keret kivétele után azt látjuk, hogy közelebbi lépen rendes fiásítás van, az építményt tovább ne bolygassuk, mert a hol friss munkás méh fiásítás van, ott már felesleges is a további vizsgálódás, csak arra kell törekedni, hogy a család esetleges szükségén segítsünk.

Ha az átvizsgálásnál anyátlanságot tapasztal a méhész valamelyik családnál, — ezt feltétlenül, azonnal egyesítse egy más csa-

Rokkant katonáknak a lapot ingyen küldjük!

láddal. Ilyenkor az nagyon könnyen megy, mert ha mézes vízzel megpermetezzük, besöpörhetjük a népet egy más, rendben levő családba. Azzal azonban, hogy az éhező családot elláttuk legalább egy pár hétre való mézzel, vagy cukor-sziruppal és a viszonyokhoz képest lehetőségig kitisztogattuk a kaptárt, még nem végeztünk el minden szükséges teendőt. Mikor a méz elfogy a méhek éléskamrájából, rendszeren elfogyott a himpor-készlet is.

Igen kevés méhész, a ki gondoskodik arról, hogy tavaszra legyen tartalék himporos lépje is.

Márciusban, különösen pedig e hó elején a szabad természet még nem szolgáltat himport, vagy ha igen is elegendő mennyiségűt nem. De meg az is a baj, hogy márciusban, még ha bőven is volna himporos virág, nincs arra való meleg, hogy a méhek kiropülhessenek és hordhassanak.

Ezért a *liszt-etetést*, melyet már oly sokszor ajánlottam, minél korábban meg kell kezdeni. A zsemlyeszínre pirított liszttel (különösen alkalmas a kukorica és a zab liszt) tökéletesen pótolhatjuk a himpór hiányát. Ezt a méhes közelében, fedett helyen kell kitenni; elhordják, ha deszkán vagy valamely edényben adjuk is s még kapósabb lesz, ha a liszt közé, megpörkölés után, kevés cukrot és porrá tört paprikát vegyítünk.

Az itatót a méhes elé állítsuk fel és naponta többször töltsük meg meleg vízzel.

Vegyések.

Gyűjtsünk új tagokat és előfizetőket! Bárkinek, **aki legalább 2 új tagot bejelent** a tagsági díjak beküldése után azonnal **ingyen küldjük meg Dr. Ványolós Miklós: „Erdély méhészetének története“** c. művét vagy pedig a **„Méhészeti Útmutató“ egy füzetét.**

Ébrednek a székely méhészek. Január hó 27-én Sepsiszentgyörgyön a háromszékmegyei, febr. hó 17-én Csíkszeredán a csíkvármegyei méhészegyesület megalakult. Bensőséges örömmel írjuk le a mozgalmak eredményét az erdélyi méhészet történelmének számára,

mert a megalakulás nem sablonosnak mutatkozik, hanem az erők latba vetése oly impozáns módon nyilvánul, aminőre példa még hazánkban alig van. A két ifjú alakulat az erdélyrészi méhészegylet körül csoportosult és a munka a centralizáció jegyében indult meg. Mit jelentenek ezen szímtomák az erdélyi méhészet jövőjére, ma még sejteni lehet, — mérete — kihatása bizonyára rövid időn belől erősen fog bemutatkozni. Mindkét egyesület az illető törvényhatóság vezetőjének, a vármegye alispánjának összehívása és elnöklete alatt született meg s olyan társadalmi erők hívtak a méhészeti közélet színterére, kiknek neve, ismert akarateréje garancia arra nézve, hogy a székelyföldi méhészet sirjából felkelve olyan irányban bontakozik ki, mely nemcsak erős gazdaságot, de kulturát is jelent. A csikvármegyei méhészegyesületet Szabó István tanítóképző intézeti tanár, a háromszék vármegyei egyesületet ifj. Nagy Elek kalapgyáros vezeti át a kezdet nehézségein. Mellettük működnek az illető vármegyék neves, tanítói, régi képzett méhészek. Üdvözljük az új egyesületeket s székely testvéri szeretettel fogadjuk őket körünkbe s óhajtjuk, hogy a testvériesülésnek minél hamarabb teremjék meg a várva-várt gyümölcse: a székelyföldi méhészet ujászületése, rohamos kifejlődése.

Kiküldetés. A földmiv. m. kir. miniszter *Dobay István* szegedalsótanyai áll. tanítót, 82. cs. kir. gy. ezred tart. rokkant hadnagyot méhésztanítói minőségben gyakornoknak Székelyudvarhelyre a XIII. méhészeti kerület vezetőségéhez küldötte.

Épit az udvarhelymegyei méhészegylet. A székelyföld legrégibb, alig 9 éves vármegyei méhészegyesülete, mely oly szép alkotásokat hozott létre — építkezéshez fogott. Építi székházát és méhészgazdasági iskoláját. Természetes — szerény keretekben, de mindenesetre a céloknak megfelelően. Gratulálunk a sikerhez.

Székelyföldi méhészeti tanfolyamok. A földmívelésügyi m. kir. miniszterium engedélye folytán 1917. november hóban Baróton 30, december hóban Nagybaconban 30, 1918. január hóban Székelykereszturon 72 rendes, 120 rendkívüli, február hóban Agyagfalván 32 hallgató részvételével tartattak meg a vándor méhészeti tanfolyamok. A két előbbi Háromszék m. utóbbiak Udvarhely m. területén. A székelykereszturon tartott tanfolyam ideje alatt a járási méhészkör is megalakult dr. *Demeter Attila* kir. járásbíró elnöklete alatt. Az agyagfalvai tanfolyam után pedig az udvarhelyi járási méhészkör végleges szervezése történt meg *Márk Mihály* ref. lelkész, képzett méhésztanító elnöklésével, ki az elő-

adásokat e tanfolyammal kapcsolatosan kiváló sikerrel tartotta s a hallgatókat igen szép sikerrel vizsgáztatta le. A tanfolyamok Gál Imre szaktanár, a kerület vezetőjének agilis közreműködésével és vezetésével tartattak meg, kinek előadásait szerte vidékekről óda sereglett nagy számú közönség hallgatta állandóan. A további tanfolyamok március hótól kezdve Székelyudvarhelyen tartatnak az egyesület méhtelepén, hol *Lányi Imre* egyl. elnök segédkezik a tanfolyamok sikerének biztosításában.

Eszterdő. Mindenki, aki ujonnan belép a „Pesti Napló“ előfizetői közé, kedvezményes áron, 9 korona helyett 3 koronaért kapja negyedévre a „Pesti Napló“ kiadásában megjelenő új szépirodalmi és politikai folyóiratot. Az „Eszterdő“ megjelenése irodalmi szenzáció. Könyvalaku, vastag füzet, mely minden hónapban friss, érdekes és magas színvonalú olvasmányokat közöl. Az első számban Szép Ernőtől és Bartha Lajostól egy egy hosszú elbeszélést, Szomorj Dezsőtől egy eddig színre nem került szenzációs szindarabot, egy páratlan érdekességű politikai riportot, verseket, cikkeket, gazdag rovatokat lel az olvasó. Ez a folyóirat egyetlen táborba tömöríti az új és régi jó irodalmat. Főszerk. Hatvany Lajos.

Szerkesztő postája.

1. **Többeknek:** Lapunk 1917. évi számaiból az 1—2. és a 8. számok már elfogytak s így azokat senkinek utánküldeni nem tudjuk. 2. A nagymérvű papirhiány és mostoha nyomdai viszonyok miatt — sajnos — a *Méhészeti útmutatót* folyó évben nem fogjuk kinyomtatni. A régi évfolyamból azonban még tekintélyes mennyiség van birtokunkban. 3. Válaszos levelekhez bélyeg mellékelését kérjük. 4. Az egyes számokba szánt közlemények beküldését a bónap 15-ig kérjük.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Vennék keretes kaptárokból vagy kúpkasokban 10—15 (esetleg kevesebb vagy több) méhcsaládot. Szíves ajánlatokat kér dr. Fényes Kálmán ügyvéd Aradon, Batthyányi-utca 7 sz.

Jó minőségű gyékény kasokat szállítok bármilyen mennyiségben, harang alakú kas darabja 6 kor. 20 fill. Lüneburgi kas felső kijárással láda rendszerrel is használható, darabja 7 kor. 50 fill. Kettős átmeneti kas

darabja 13 kor. Lőrincz Gyula Tyukod, Szatmár m.

Megvételre keresek egy jókarban levő műlépprést. Megkereséseket kér árajánlattal Major Sándor, pénzünt. tisztviselő Dicsőszentmárton.

Szolnok-Dobokában 25 darab használatlan, kettős falú, felszerelt orsz. egyesületi háromsoros kaptár eladó. Dr. Uhlyarik Szamosujvár.